

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 01-07-2020
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: DEPMES
Sagsnr.: 2001811
Dok. nr.: 1258916

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 30. januar 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 547 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares endeligt.

Spørgsmål nr. 547:

”Vil ministeren indhente oplysninger om de svenske erfaringer med internetbaseret ungdomsmodtagelse UMO.se, og hvad er ministerens holdning til at indføre det svenske koncept i Danmark?”

Svar:

Til brug for min besvarelse har mit ministerium indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til.

Sundhedsstyrelsen har oplyst følgende:

Den internetbaserede ungdomsmodtagelse består af hjemmesiden umo.se som er på svensk, og de matchende sider på 12 forskellige minoritetssprog youmo.se.

Organisering

Ved kontakt til de svenske myndigheder oplyses følgende vedr. organisering:

Umo.se blev til i 2008 på initiativ af den daværende regering, og er fortsat regeringsfinansieret, hvilket også gælder Youmo.se siderne. Afsenderne på siderne og de driftsansvarlige er län og regioner.

Umo.se skal ses i relation til den svenske organisering af rådgivning og behandling af unge, hvor der landet over er en række fysiske ungdomsmodtagelser, hvor unge kan henvende sig direkte uden henvisning eller forudgående aftale og modtage råd og vejledning fra en række fagpersoner fx praktiserende læge, jordemoder (som i svensk regi varetager præventionsrådgivning), diætist, psykolog, socialrådgiver og sundhedsplejerske.

Konkret er det sekretariat, der varetager den daglige drift af umo.se og youmo.se - herunder de fagpersoner, der forestår besvarelser af borgerspørgsmål – placeret i regi af den fysiske ungdomsmodtagelse, der ligger i Stockholm.

Økonomi og finansiering

De svenske myndigheder oplyser følgende om budgettet for opbygning og drift af siderne:

Kostnader för uppbyggnad UMO.se och Frågetjänst

Uppbyggnad UMO och Frågetjänst	Kostnad SEK
Etapp 1 200709-200712 Förstudie	500 000
Etapp 2 200801-200812 Utveckling och leverans	13 000 000
Etapp 3 200901-200909 Fortsatt utveckling	5 000 000
Summa	18 500 000

3/4/2020

Kostnader för uppbyggnad Youmo.se

Uppbyggnad Youmo	Kostnad SEK
Etapp 1 Behovsanalys	1 000 000
Etapp 2 201604-201712 Utveckling och leverans	4 500 000
Etapp 3 201801-201812 Fortsatt utveckling	7 900 000
Etapp 4 201901-201912 Fortsatt utveckling	2 200 000
Summa	15 600 000

3/4/2020

Kostnader för förvaltning 2020

Förvaltning 2020	Kostnad SEK
UMO	11 950 000
Frågetjänst	2 250 000
Youmo	5 850 000
Summa	20 050 000

3/4/2020

Målgruppe og emner

Målgruppen er unge mellem 13-25 år, hvilket i Sverige er en målgruppe på 1,5 mio. personer.

Siderne består af en blanding af anonym spørgefunktion hvor den unge kan få direkte svar på personlige spørgsmål fra en række fagpersoner, fælles chatrum, hvor unge kan dele erfaringer, vidensformidlende artikler om en række emner samt materialer der skal være refleksionskabende fx ift. sundhedsadfærd som alkohol, rygning eller adfærd på nettet. Endelig er der stor fokus på at formidle viden om hvor man kan få mere hjælp.

Emnerne for UMO.se og Youmo.se tilpasses løbende ift. målgruppernes behov, og de forskellige Youmo.se undersider på forskellige sprog kan desuden have særlige temaer af relevans for denne gruppe.

Overordnet behandler siderne emner som:

- Krop og pubertet, kropsidealer, spiseforstyrrelser og selvskade
- Kærlighed og venskab
- Familie
- Sex og prævention
- Vold, mobning og overgreb
- Mental sundhed, mistrivsel og ensomhed
- Kønsidentitet, seksualitet, ligestilling, menneskerettigheder i relation til unge

Vedr. evalueringer af UMO.se og Youmo.se har Sundhedsstyrelsen været i kontakt med UMO.se's sekretariat, der har fremsendt en række evalueringer af umo.se og youmo.se.

De viser bl.a.

- Siderne har samlet set 10.3 mio. besøgende om året.
- Den gennemsnitlige besøgstid er 2 min.
- 87% af svenske unge kender umo.se. Højest hos pigerne hvor det er 9 ud af 10 mod 8 ud af 10 hos drengene.
- De unge har stor tillid til umo.se som en pålidelig kilde til information vedr. sundhedsspørgsmål og som sted at hente rådgivning.
- Den funktion på siderne de unge er glædest for og bruger mest er den anonyme spørgefunktion.

Den hyppigste kilde til viden om eksistensen af umo.se og konkret henvisning hertil er ansatte på skoler og ungdomsuddannelser samt personalet i de fysiske ungdomsmodtagelse.

Forskelle mellem Danmark og Sverige i organiseringen af tilbud til unge

Overordnet set er primær sektoren i Sverige organiseret markant anderledes end i Danmark. I Sverige er alment praktiserende læger placeret i "hälsovårds" med mange læger samlet, hvor man ikke er tilknyttet én fast praktiserende læge. I nogle af disse "hälsovårds" specialiserer man sig i unge (ungemodtagelser) og disse fungerer dels som alment praktiserende læge og dels som lavtærskel tilbud, hvor de unge også kan modtage rådgivning fra andre faggrupper som fx psykolog, diætist og social rådgiver. Således ligger der også tilbud her, som i Danmark varetages i den sociale sektor. I Danmark er praktiserende læger regionalt forankret og sundhedspleje og rådgivning vedr. sociale forhold er kommunalt forankret. Nogle kommuner samler rådgivningstilbud til unge i deres familieafdelinger/familiehuse hvor der bl.a. kan være psykologer og sundhedsplejersker tilknyttet, men disse er sjældent integreret med almen praksis.

Der er således ikke en tilsvarende oplagt forankringsenhed for et internetbaserede tilbud, som findes i Sverige, da rådgivningsopgaver rettet unge i en dansk kontekst varetages af en række forskellige instanser, som beskrevet nedenfor. En samlende hjemmeside med oversigt over eksisterende rådgivningstilbud, kunne godt være en mulighed.

Rådgivning af unge i Danmark

Overordnet skal bemærkes, at praktiserende læger er danske unges primære henvendelsesmulighed ved spørgsmål vedr. sundhed og trivsel, såvel som den kommunale sundhedspleje for unge i grundskolealderen. Dertil kommer at mange uddannelsesinstitutioner har tilknyttet rådgivere, og der findes UU vejledninger i alle kommuner, til unge der har forladt grundskolen, og så har fokus på unge og uddannelse. Dertil kommer at meget psykosocial rådgivning varetages i regi af den kommunale PPR enhed. Rådgivning om prævention kan ske på de regionale præventionsklinikker og test og rådgivning vedr. sexsygdomme kan ske på de regionale veneriklinikker.

I Danmark findes en endvidere en række rådgivningstilbud til unge, som er fysiske såvel som digitale. Nogle er offentligt drevne, og andre er i privat regi. Et eksempel

herpå er <https://www.ungeprofilen.dk/Public/Links.aspx> hvor man kan finde en oversigt over rådgivningstilbud til børn og unge, mens et andet eksempel er www.mind-helper.dk, der drives af regionerne, og retter sig til psykisk sårbare unge.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Mikkel Meinhardt Eskildsen